

กุลวิกรานต์ ปัญญาสุ 2549: การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการบริโภคข้าวของครัวเรือน
ไทย ปี พ.ศ.2545 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์

สมพร อิศวิลานนท์, M.A. 117 หน้า

ISBN 974-16-2043-8

การศึกษาในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะแบบแผนการใช้จ่ายในการบริโภคข้าวของ
ครัวเรือนไทย และเพื่อวิเคราะห์ค่าความยืดหยุ่นของปริมาณอุปสงค์ต่อรายได้และราคา และค่าความยืดหยุ่นของ
อุปสงค์คุณภาพข้าวต่อรายได้ในการบริโภคข้าวของครัวเรือนไทย โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจ
และสังคมในปี 2545 จำนวน 34,785 ตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์พบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายบริโภคข้าวตามลักษณะองค์ประกอบต่างๆของครัวเรือน
ได้แก่ เพศของหัวหน้าครัวเรือนพบว่าเพศชายและหญิงมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวใกล้เคียงกัน กลุ่ม
อายุพบว่าสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามอายุ ตามระดับการศึกษาพบว่าสัดส่วน
ค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวมีแนวโน้มลดลงเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาสูงขึ้น ตามกลุ่มสาขาอาชีพ
พบว่าอาชีพสาขาการเกษตรมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวสูงที่สุด ตามลักษณะชุมชนพบว่าครัวเรือนนอก
เขตเทศบาลมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวสูงกว่าครัวเรือนเขตเทศบาล และตามระดับรายได้ครัวเรือน
พบว่าสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคข้าวมีแนวโน้มลดลงเมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้สูงขึ้น

สำหรับการประมาณค่าความยืดหยุ่นต่อรายได้ของครัวเรือนทั้งประเทศ พบว่าเท่ากับ 0.5318 แสดงว่า
ข้าวยังเป็นสินค้าที่มีการบริโภคเพิ่มขึ้นตามรายได้ที่เพิ่มขึ้น (normal goods) เมื่อพิจารณาตามลักษณะชุมชน
พบว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีการตอบสนองต่อรายได้สูงกว่ากลุ่มครัวเรือนในเขตเทศบาล ในกลุ่มระดับ
รายได้ต่างๆค่าความยืดหยุ่นต่อรายได้มีแนวโน้มลดลงเมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้สูงขึ้น ค่าความยืดหยุ่นต่อราคา
ของครัวเรือนทั้งประเทศมีค่าเท่ากับ -0.3269 พิจารณาตามลักษณะชุมชนพบว่าครัวเรือนในเขตเทศบาลมีการ
ตอบสนองต่อราคาสูงกว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาล ในกลุ่มระดับรายได้ต่างๆพบว่าการตอบสนองต่อราคามี
แนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเมื่อครัวเรือนมีระดับรายได้สูงขึ้น